

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE

Fakulta bezpečnostního managementu
Katedra správního práva a správní vědy

Postavení, povinnosti a pravomoci Úřadu pro ochranu osobních údajů

Bakalářská práce

Status, duties and powers of the Office for personal data protection

Bachelor thesis

VEDOUCÍ PRÁCE

JUDr. Tereza Jonáková, Ph.D.

AUTOR PRÁCE

Jan Macek

PRAHA

2023

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená práce je původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

V Praze, dne 5. 3. 2023.

Jan Macek

Anotace

Cílem této práce je analýza postavení, povinností a pravomocí Úřadu pro ochranu osobních údajů, jakožto instituce chránící jednu ze základních svobod-právo na soukromí. Práce v rámci jednotlivých kapitol shrnuje obecně téma ochrany osobních údajů, historii úřadu i jeho současné působení. Důraz je kladen na působnost úřadu z pohledu kontrolní a sankční činnosti včetně představení konkrétních příkladů, jimiž se ÚOOÚ v posledních letech zabýval. Vzhledem k aktuálnosti tématu nejen v České republice ale i ve světě, je celá práce doplněna příklady podobně zaměřených institucí ve třech zemích a následně se poslední kapitola této práce zamýšlí nad vývojem těchto institucí do budoucna. Zásadní myšlenkou této části je hledání odpovědi na otázku, jaká je úloha ÚOOÚ v následujících letech.

Klíčová slova

Osobní údaj, Úřad pro ochranu osobních údajů, pravomoci, povinnosti, působnost, šíření obchodních sdělení, COVID-19

Annotation

The aim of this work is to analyze the position, duties and powers of the Office for the Protection of Personal Data, as an institution protecting one of the basic freedoms - the right to privacy. The work within the individual chapters generally summarizes the topic of personal data protection, the history of the office and its current operation. Emphasis is placed on the competence of the office from the point of view of control and sanctioning activities, including the presentation of specific examples that the Office of the Inspectorate has dealt with in recent years. Due to the topicality of the topic not only in the Czech Republic but also in the world, the entire work is supplemented with examples of similarly focused institutions in three countries, and then the last chapter of this work reflects on the development of these institutions in the future. The fundamental idea of this part is to find an answer to the question of what is the role of ÚOOÚ in the following years.

Keywords

Personal data, Office for the Protection of Personal Data, Powers, duties, scope, dissemination of commercial communications, COVID - 19

Obsah

Úvod	5
1. Nejdůležitější pojmy	7
1.1 Osobní údaj	7
1.2 Zpracování osobních údajů	8
1.3 Správce osobních údajů a jejich zpracovatel	8
2. Ochrana osobních údajů	10
3. Úřad pro ochranu osobních údajů v České republice	12
3.1 Působnost a povinnosti Úřadu pro ochranu osobních údajů	14
3.2 Dozorová a kontrolní činnost	17
3.3 Sankční činnost Úřadu na ochranu osobních údajů	20
3.3.1 Příklady sankční činnosti Úřadu pro ochranu osobních údajů	23
4. Vztah Úřadu pro ochranu osobních údajů k orgánům veřejné správy	25
5. Stanoviska úřadu ke konkrétním legislativním návrhům	27
5.1 Opatření přijatá během pandemie nemoci COVID-19	27
5.2 Šíření nevyžádaného obchodního sdělení	28
5.2.1 Vymezení pojmů	29
5.2.2 Činnost Úřadu na ochranu osobních údajů	30
5.2.3 Konkrétní příklad nevyžádaného šíření obchodního sdělení	33
6. Komparace Úřadu na ochranu osobních údajů v mezinárodním kontextu	35
6.1 Ochrana osobních údajů v Číně	36
6.2 Ochrana osobních údajů v USA	39
6.3 Ochrana osobních údajů ve Švédsku	40
7. Činnost Úřadu pro ochranu osobních údajů v budoucnu	43
8. Závěr	45
9. Použité zdroje	46

Úvod

Nutnost chránit své osobní údaje si většina z nás uvědomí až ve chvíli, kdy jsou tato data, informace o nás samotných, v ohrožení, kdy existuje reálná možnost, že je někdo jiný zneužije. Podobné je to i na národní či mezinárodní úrovni. Legislativa a orgány, jejichž úlohou je ochrana osobních údajů, začaly vznikat až poté, co se objevilo relevantní nebezpečí zneužití těchto informací a od té doby dochází k jejich rozšiřování a zpřesňování. Dnes jsme ale již v situaci, kdy má většina vyspělých států plně fungující úřad, jehož cílem je ochrana osobních údajů splňující národní i mezinárodní právní požadavky. Nejinak je tomu i v případě České republiky, kde Úřad pro ochranu osobních údajů (dále jen ÚOOÚ) implementuje legislativu Evropské unie do českého právního rámce a ten následně převádí do praktických kroků dopadajících na bezpečnost nás všech. Pro veřejnost je poměrně složité představit si, jak velkou agendu podobné úřady v jednotlivých zemích spravují a uvědomit si tak důležitost této činnosti. V mém případě tomu nebylo jinak. Před výběrem tohoto tématu jsem si ve spojení s tímto úřadem vybavil pouze nekonečné podepisování souhlasu se zpracováním osobních údajů v různých institucích a evropskou směrnicí GDPR. Jedná se však pouze o jednotlivosti a reálná každodenní praxe úřadu je mnohem širší. Všechny tyto činnosti úřadu pak v konečném důsledku chrání nás všechny, a právě proto jsem si vybral pro svou bakalářskou práci toto téma.

Cílem této práce je analýza postavení, povinností a pravomocí Úřadu pro ochranu osobních údajů. Konkrétně se tady práce soustředí na několik základních témat, která by měla vytvořit ucelený obraz ÚOOÚ. Stanovenému cíle práce tak odpovídá také její struktura a použitá metoda.

První kapitola této práce se věnuje vývoji ochrany osobních údajů na území České republiky, postupným zárodkům tohoto právě českých občanů i vytvoření platné legislativy. Následující kapitola se už věnuje konkrétně instituci vzniklé dle zákona č. 110/2019 Sb. Úřadu pro ochranu osobních údajů. Kapitola se věnuje vymezení postavení úřadu s důrazem na jeho nezávislost, jeho působnost a povinnosti. Následující podkapitoly se věnují dozorové, kontrolní a sankční činnosti Úřadu včetně konkrétních příkladů. Třetí část této práce se v krátkosti věnuje vztahu Úřadu k jiným orgánům veřejné správy, z čehož vychází kapitola následující

vyjadřující se k činnosti úřadu v rámci legislativních návrhů. Zde je blíže definována činnost Úřadu v tématu pandemie nemoci COVID-19 a šíření nevyžádaného obchodního sdělení. Pátá část této práce shrnuje postavení úřadu v komparaci s úřady v jiných zemích nejen Evropy, neboť zde je zřejmé působení Evropské unie, ale zejména světa-Číny, USA a Švédska. Poslední kapitola této práce představuje jakési zamyšlení nad směřováním úřadu a směřováním ochrany osobních údajů obecně.

Struktuře a tématu dané práce odpovídají také použité metody vědecké práce. Práci lze chápat jako případovou studii, tedy zkoumání jednoho vybraného případu do hloubky. V rámci této metody je využita zejména literární rešerše a práce s legislativními normami vztahujícími se k ochraně osobních údajů, ale také dokumenty vydanými ÚOOÚ, doplňující judikaturou a zákonnými normami.

1. Nejdůležitější pojmy

Dříve než se bude práce věnovat samotnému Úřadu pro ochranu osobních údajů, uvedl bych v rámci této kapitoly definice několika základních pojmů, s nimiž bude pracováno níže.

1.1 Osobní údaj

Stěžejním termínem celé práce je osobní údaj. Ten je definován už zákonem o 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů a se změnou legislativy se nikterak vymezení tohoto pojmu nezměnilo. Osobním údajem je každá informace o identifikované nebo identifikovatelné fyzické osobě (subjektu údajů). *„Identifikovatelnou fyzickou osobou je fyzická osoba, kterou lze přímo či nepřímo identifikovat, zejména odkazem na určitý identifikátor (jméno, číslo, síťový identifikátor) nebo na jeden či více zvláštních prvků fyzické, fyziologické, genetické, psychické, ekonomické, kulturní nebo společenské identity této fyzické osoby.“*¹ Kromě výše uvedené legislativy jsou dále osobní údaje chráněny nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů).

Z obou těchto zákonných norem vyplývá, že jakýkoli údaj, který umožňuje identifikovat konkrétní osobu, je osobním údajem. Jinými slovy, to, co je u jedné fyzické osoby osobním údajem, protože je jasně identifikovaná, ještě nemusí být osobním údajem pro další fyzickou osobu. Rozhodující je, zda je možné podle údajů, které jsou s informací spojeny, určit konkrétní osobu. Proto jméno samo o sobě nebo dokonce e-mail ve spojení jménem nebude osobním údajem, pokud podle něj není možné určitou osobu označit. Typickým příkladem je e-mailová adresa „jan.novak@...“. Na běžně používaném internetovém serveru může patřit stovkám lidí toho jména, a proto sama o sobě nepředstavuje osobní údaj. Ovšem e-mailová adresa jan.novak@jmenofirmy.cz už osobním údajem je.

¹ Základní pojmy v GDPR. Ministerstvo vnitra České republiky. [online] [cit. 7.3.2023]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/gdpr/clanek/zakladni-pojmy-v-gdpr.aspx>

1.2 Zpracování osobních údajů

Druhým zásadním termínem je zpracování osobních údajů. Za to je považována *„jakákoli operace nebo soubor operací s osobními údaji nebo soubory osobních údajů, který je prováděn pomocí či bez pomoci automatizovaných postupů, jako je shromáždění, zaznamenání, uspořádání, strukturování, uložení, přizpůsobení nebo pozměnění, vyhledání, nahlédnutí, použití, zpřístupnění přenosem, šíření nebo jakékoli jiné zpřístupnění, seřazení či zkombinování, omezení, výmaz nebo zničení.“*

Termín zpracování osobních údajů však nelze zaměňovat za jakékoli nakládání s osobními údaji. Reálně se jedná o již sofistikovanější činnost, kterou správce s osobními údaji provádí za určitým účelem a z určitého pohledu tak činí systematicky. Vzhledem k výše řečenému je tedy běžné vymezit také nakládání s osobními údaji způsobem, který není považován za zpracování. Tato činnost je vymezena např. zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Obecným nařízením se tak jako správci řídí pouze subjekty, které osobní údaje zpracovávají ve smyslu definice zpracování. Zákonné vymezení zpracování osobních údajů vychází ze zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů a jakákoli novelizace na něj neměla vliv.²

1.3 Správce osobních údajů a jejich zpracovatel

Posledními termíny, které budou v rámci této kapitoly blíže vymezeny, jsou správce osobních údajů a zpracovatel. Dle zákonné definice, zákona č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů, a vymezení Ministerstva vnitra České republiky je správcem subjekt, který určuje účely a prostředky zpracování osobních údajů a za zpracování primárně odpovídá. Správce osobní údaje zpracovává pro účely vyplývající z jeho činnosti (např. zákonem stanovené povinnosti, ze smluv), ale může je zpracovávat i pro vlastní určené účely např. pro své oprávněné zájmy, pokud tyto zájmy nepřevyšují zájem na ochraně základních práv a svobod fyzických osob.

Na druhou stranu zpracovatelem je subjekt, kterého si správce najímá, aby pro něj prováděl s osobními údaji zpracovatelské operace. Jeho činnost je tedy výrazně

² Základní pojmy v GDPR. Ministerstvo vnitra České republiky. [online] [cit. 7.3.2023]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/gdpr/clanek/zakladni-pojmy-v-gdpr.aspx>

omezena, neboť může provádět jen takové zpracovatelské operace, kterými jej správce pověří nebo vyplývají z činnosti, pro kterou byl zpracovatel správcem pověřen.

2. Ochrana osobních údajů

Ochrana osobních údajů z dnešního pohledu má vzhledem k dějinám naší země v České republice poměrně krátkou historii a reálně se o právu na ochranu soukromí začíná hovořit až s končícím socialistickým režimem: „*O tom, že lidé mají právo na ochranu soukromí, se začalo psát až na počátku 80. let minulého století a o ochraně osobních údajů se objevily sporadické zmínky teprve koncem tohoto desetiletí, výslovná právní úprava ani jednoho z těchto práv ovšem provedena nebyla.*“³ I přes výše řečené, lze v československé historii najít určitá legislativní vymezení, která je možné považovat za začátek ochrany osobních údajů, a která hrála roli při formování demokratických hodnot.

V období První republiky nelze mluvit o ochraně osobních údajů tak, jak ji vidíme dnes, avšak určitou cestu otevírá ústava z roku 1920 hovořící v § 107 o svobodě osobní: „*Svoboda osobní se zaručuje*“ a v § 112 o svobodě domovní: „*Právo domovní je neporušitelné*“.⁴ Na toto právo na soukromí o více než 70 let později navazuje, a samozřejmě jej rozšiřuje, Listina základních práv a svobod.⁵ Ta dnes v článku 7 hovoří o „*nedotknutelnosti osoby a jejího soukromí*“⁶ a v článku 10 odstavci 2 následně o „*právu na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života*“ a v odstavci 3 o „*právu na ochranu před neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním nebo jiným zneužíváním údajů o své osobě*“.⁷

Jinými slovy do začátku 90. let o ochraně soukromí či osobních údajů hovořit v teoretické, respektive legislativní, ani praktické rovině. Jedinou právní úpravou dotýkající se této problematiky byl institut ochrany osobnosti zakotvený v občanském zákoníku z roku 1964. Paragraf 11 tohoto zákona udává: „*Fyzická osoba má právo na ochranu své osobnosti, zejména života a zdraví, občanské cti a lidské důstojnosti, jakož i soukromí, svého jména a projevů osobní povahy.*“⁸

Prvním skutečným dokumentem vztahujícím se k ochraně osobních údajů byl až zákon 256/1992 Sb. o ochraně osobních údajů v informačních systémech platný

³MATES, Pavel. Ochrana osobních údajů. Praha: Karolinum. 2002. ISBN 80-246-0469-8. str. 40.

⁴Zákon č. 121/1920 Sb., kterým se uvozuje Ústavní listina Československé republiky.

⁵Ústavní zákon č. 2/1993 Sb. Listina základních práv a svobod.

⁶Ústavní zákon č. 2/1993 Sb. Listina základních práv a svobod.

⁷Ústavní zákon č. 2/1993 Sb. Listina základních práv a svobod.

⁸Zákon č. 40/1964 Sb. Občanský zákoník.

do roku 2000. Jeho přijetí bylo reakcí na Úmluvu 108 Rady Evropy z roku 1981. Jeho největší přidaná hodnota tkvěla ve faktu, že se jednalo o první ucelený legislativní dokument vymezující pojmy, jako jsou osobní údaj, informační systém, zpracování informace a podobně. Dále tento dokument upravil zásady získávání a zabezpečení osobních údajů. I když se přijetím této normy Česká republika v rámci problematiky posunula, díky neexistujícím sankcím za její porušení a chybějícímu kontrolnímu orgánu se jednalo o zákon nedostatečný.⁹ Od počátku bylo zřejmé, že se tato oblast musí v České republice dále legislativně zmapovat. K napravení těchto chyb společně s implementací evropských směrnic, zejména pak směrnice 95/46/ES, došlo o 8 let později, kdy vstoupil v platnost zákon č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů. Ten nejenže zavedl sankce za porušení povinností stanovených zákonem, ale především nově zavedl nezávislý dozorový orgán-Úřad pro ochranu osobních údajů.¹⁰

Samotný zákon byl několikrát novelizován, až byl nakonec v dubnu 2019 zrušen. Této skutečnosti předcházelo přijetí účinného obecného nařízení z května 2018 a trestněprávní směrnice Evropské unie, která členskými státy ukládá povinnost jejího implementování do vnitrostátního práva. Na základě těchto skutečností Parlament České republiky dne 12. března 2019 schválil zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, který je platnou normou v této oblasti dodnes.¹¹

⁹MAŠTALKA, Jiří. Osobní údaje, právo a my. Praha: C. H. Beck, 2008. ISBN 978-807-4000-331. str. 11.

¹⁰MAŠTALKA, Jiří. Osobní údaje, právo a my. Praha: C. H. Beck, 2008. ISBN 978-807-4000-331. str. 11.

¹¹NULÍČEK, Michal a kol. Zákon o zpracování osobních údajů. Praha: Wolters Kluwer, 2019. ISBN 978-807-5984-678. str. 1.

3. Úřad pro ochranu osobních údajů v České republice

ÚOOÚ je ústředním správním úřadem pro oblast ochrany osobních údajů v rozsahu stanoveném zákonem č. 110/2019 Sb., jinými právními předpisy, mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu, a přímo použitelnými předpisy Evropské unie.¹² Od svého vzniku ÚOOÚ ve své činnosti působí nezávisle na jiných státních orgánech, avšak je součástí státní správy jako celku, a tudíž má nezanedbatelný vztah s jejími ostatními subjekty. Z pohledu organizace veřejné správy České republiky je úřad řazen mezi vykonavatele státní správy, tj. „*ty instituce, které jménem subjektu veřejné správy jako nositelé veřejné správy jednají, tj. fakticky vykonávají veřejnou správu*“.¹³ Dokonce v případě ÚOOÚ hovoříme o tzv. přímém vykonavateli, neboť vystupuje jako součást vlastní organizace veřejné správy, jedná bezprostředně a jménem subjektu. Úřad požívá statutu nezávislého orgánu, který se při své činnosti řídí pouze zákony a jinými právními předpisy.

Jeho nezávislost je zaručena hned z několika stran. V první řadě hovoříme o tzv. funkční nezávislosti úřadu, která je chápána ve smyslu „...*nestrannosti, resp. nepodjatosti ve vztahu k jednotlivým subjektům, které působí ve spravovaném odvětví a jsou (potenciálně) účastníky řízení vedených před tímto orgánem.*“¹⁴ Jak již bylo naznačeno výše, do činnosti Úřadu lze zasahovat pouze na základě zákona, přičemž Úřad je vázán právními předpisy nižší než zákonné síly jen v rámci činnosti, která nespadá do této pravomoci. Dále zde hovoříme o politické nezávislosti, což znamená, že v rámci organizační struktury veřejné správy je dozorový úřad považován za politicky nezávislý vzhledem k ustanovení čl. 52 odst. 1 obecného nařízení. To reálně znamená, že orgán není vázán pokyny nadřízeného orgánu v dané organizační struktuře. Ani vrcholný orgán moci výkonné, tedy vláda, není oprávněn zasahovat do činnosti dozorového úřadu a zásah do činnosti dozorového úřadu je možný pouze na základě zákona.¹⁵

¹² Zákon 110/2019 Sb. o zpracování osobních údajů.

¹³ SLÁDEČEK, Vladimír. Obecné správní právo. 3., aktualizované a upravené vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013, str. 262.

¹⁴ HANDRLICA, Jakub. Požadavky nezávislosti správních orgánů v komunitárním právu. Praha, 2009. Disertační práce. Univerzita Karlova v Praze.

¹⁵ Zákon České národní rady o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České socialistické republiky (Kompetenční zákon)

Nezávislost celé instituce je dále zajištěna také jejím financováním, které probíhá ze samostatné kapitoly státního rozpočtu České republiky. Dokonce v tomto případě lze mluvit o materiální nezávislosti úřadu, neboť kromě finančních zdrojů jsou tímto způsobem zajišťovány také technické zdroje, infrastruktura či prostory. Ekonomická nezávislost úřadu je dána vyhláškou Ministerstva financí č. 412/2021 Sb. o rozpočtové skladbě. V neposlední řadě je důležitou skutečností nezávislost personální. Základní ustanovení pro zajištění personální nezávislosti jsou obsažena v čl. 52 odst. 5 obecného nařízení. Nezávislost předsedy dozorového úřadu je dána ustanovením § 52 ZZOU. Z něj je patrné, že jmenování a odvolávání předsedy Úřadu a jeho inspektorů je v rukou prezidenta České republiky, který tak činí na návrh Senátu Parlamentu České republiky. Předseda Úřadu je jmenován na pět let, resp. na deset let, inspektoři jsou jmenováni na deset let a lze každého z inspektorů jmenovat opakovaně. Předseda pak každý rok předkládá výroční zprávu o činnosti Úřadu Poslanecké sněmovně a Senátu Parlamentu České republiky a též vládě České republiky. Odvolání předsedy dozorového úřadu je možné na základě ustanovení čl. 53 odst. 4 pouze v případě závažného pochybení nebo v případě pozbytí podmínek pro plnění svých povinností. Od doby fungování úřadu se v jeho čele vystřídal hned čtyři předsedové. V letech 2000 až 2005 to byl Karel Neuwirt, roce 2005 až 2015 bývalý český politik Igor Němec, následně v letech 2015 až 2020 politička a soudkyně Ivana Janů a v současnosti je předsedou ÚOOÚ právní Jiří Kaucký.¹⁶

Úřad pro ochranu osobních údajů byl zřízen dne 1. června 2000 jako nezávislý správní orgán v oblasti ochrany osobních údajů a postupně se ujal dozoru nad dodržováním povinností stanovených zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, vedením registru povolených zpracování osobních údajů, přijímáním podnětů a stížností na porušení zákona, poskytováním konzultací, legislativními aktivitami a zajišťováním plnění požadavků vyplývajících z mezinárodních smluv a v neposlední řadě také do okruhu své činnosti zahrnul přednáškovou a osvětovou činnost. Postupem času byly ÚOOÚ svěřovány další kompetence. V tomto ohledu mezi nejdůležitější patřil od roku 2004 dozor nad

¹⁶O nás. Úřad pro ochranu osobních údajů. [online] [cit. 20. 9. 2022]. Dostupné z: <https://www.uoou.cz/>

oblastí šíření obchodních sdělení na základě zákona o některých službách informační společnosti. O této oblasti bude konkrétněji hovořeno v práci níže.

S ohledem na rozsah svých pravomocí a jejich praktické naplňování se během velmi krátké doby stal ÚOOÚ v oblasti ochrany osobních údajů v evropském kontextu uznávanou autoritou, což se projevovalo například ve spolupráci při zlepšování ochrany osobních údajů v nově vzniklých evropských demokraciích a v předávání zkušeností a znalostí v oblasti ochrany dat. Významná byla v tomto ohledu zejména pomoc Bosně a Hercegovině při vytváření legislativně a institucionálně funkčního systému ochrany osobních údajů. Své zkušenosti ale zástupci Úřadu předávali také v dalších zemích, kde se problematikou ochrany osobních údajů teprve začali zabývat, zejména v Číně, Makedonii, Rumunsku, Gruzii či Albánii.

Mezi největší úkoly, jimiž se Úřad od svého vzniku zabýval, patří následující:

- vypracování přehledu nové agendy spojené s přistoupení České republiky do Schengenského informačního systému
- v souvislosti s elektronizací veřejné správy vytvoření systému ORG jako součásti funkčnosti základních registrů
- po přijetí evropského nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR) vytvoření osvěty o této problematice
- problematika vycházející z nové působnosti úřadu v řízeních dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.¹⁷

3.1 Působnost a povinnosti Úřadu pro ochranu osobních údajů

Úřad je na základě zákonem stanovené působnosti oprávněn vykonávat svou pravomoc na určitém území ve věcně vymezené oblasti. ÚOOÚ disponuje postavením správního orgánu s dílčí věcnou působností a působností celostátní územní, vykonávanou centrálně jediným orgánem bez existence regionálních orgánů ochrany OÚ. V primární věcné působnosti Úřadu je ochrana osobních údajů. Obecná působnost Úřadu v ochraně osobních údajů je konkrétně vymezena v článku 57 obecného nařízení o ochraně osobních údajů jako „úkoly“ a Úřad má k tomu článku „pravomoci“, které se promítají do § 54 zákona o

¹⁷O nás. Úřad pro ochranu osobních údajů. [online] [cit. 20. 9. 2022]. Dostupné z: <https://www.uoou.cz/>

zpracování osobních údajů jako „činnosti Úřadu“, přičemž pouze odstavec 1 a částečně odstavec 3 jsou promítnutím obecného nařízení o ochraně osobních údajů. ÚOOÚ je dozorovým, tedy kontrolním, úřadem ochrany osobních údajů s obecnou působností. Z jeho působnosti je na jedné straně vyňato zpracování osobních údajů některými skupinami správců, na straně druhé jeho role zahrnuje ochranu osobních údajů v oblastech nespádajících do působnosti obecného nařízení o ochraně osobních údajů. Reálně tedy hlavní činnost Úřadu spočívá v nápravě chybné procedury zpracování osobních údajů správci nebo zpracovateli osobních údajů, což se následně jeví jako nedostatečná ochrana osobních údajů, která má systémový přesah. Tato činnost úřadu je samozřejmě podporována mnohými nástroji, přičemž k těm nejzásadnějším patří regulace předávání osobních údajů do třetích zemí a mezinárodním organizacím, posuzování vlivu na ochranu osobních údajů, kodexy chování a vydávání osvědčení o ochraně údajů a pečeti a známk dokládajících ochranu údajů.

Dále podle článku 57 odst. 1 písm. b) obecného nařízení o ochraně osobních údajů je působností Úřadu zvyšovat povědomí veřejnosti o ochraně osobních údajů (osvětová role) a podle písmene c) poskytovat veřejnému sektoru a zástupcům odborných, profesních a průmyslových sdružení konzultace k aplikaci obecného nařízení o ochraně osobních údajů (konzultační role). V praxi je tedy toto nařízení realizováno jako činnost Úřadu, v rámci které, se především vyjadřuje k návrhům postupů při plnění povinností uložených správčům, včetně jejich vztahu s těmi, jejichž osobní údaje tyto správci zpracovávají. Zajímavé je, že širěji využitelné výstupy z takovýchto konzultací Úřad následně zveřejňuje. V rámci poradenství se Úřad vyjadřuje k návrhům právních předpisů, požádá-li ho o to ministerstvo, vláda nebo Parlament České republiky, nebo i z vlastního popudu. Na druhou stranu se Úřad přímo nezabývá těmi zpracováními osobních údajů, u nichž je normotvorba v působnosti regulátora sektoru – ministerstva. Úřad na dodržování stanovených pravidel jen dozírá. Důležité je si uvědomit, že ministerstvo tuto oblast řídí a Úřad ji dozoruje. V některých případech však český zákonodárce nebo EU stanovili zvláštní formy součinnosti Úřadu, které je možné nalézt na oficiálních stránkách Úřadu.

Kromě ochrany osobních údajů plní Úřad další úkoly svěřené mu zákonem. Jedná se o tyto oblasti:

- šíření obchodních sdělení podle zákona č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti a o změně některých zákonů (zákon o některých službách informační společnosti),
- zdrojové a agendové identifikátory fyzických osob podle § 11 zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech, a
- svobodný přístup k informacím podle § 16b a § 20 odst. 5 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.
- dozor nad dodržováním povinností při zpracování osobních údajů v oblasti elektronických komunikací podle zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích
- projednávání přestupků v oblastech zvláštních zpracování osobních údajů podle následujících právních norem: zákon č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech, zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel, zákon č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů¹⁸

S působností ÚOOÚ uvedenou výše úzce souvisí také povinnostmi, respektive úkoly úřadu vymezenými v § 29 zákoně č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů a platnými dodnes.¹⁹ Po přijetí evropské směrnice a zákona č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů se však jejich počet ještě zvýšil, a proto je dnes lepší hovořit spíše o okruzích činnosti úřadu tak, jak s nimi pracuje legislativa Evropské unie. Jednoduše hovoříme o následujících skupinách úkolů:

- Sledování uplatňování obecného nařízení v praxi
- Vzdělávání odborné i laické veřejnosti
- Vykonyvání dozoru v užším smyslu
- Mezinárodní spolupráce
- Úkoly vztahující se ke konkrétním institutům či procesům
- Ostatní úkoly²⁰

¹⁸O nás. Úřad pro ochranu osobních údajů. [online] [cit. 20. 9. 2022]. Dostupné z: <https://www.uoou.cz/>

¹⁹Zákon č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů.

²⁰O nás. Úřad pro ochranu osobních údajů. [online] [cit. 20. 9. 2022]. Dostupné z: <https://www.uoou.cz/>

3.2 Dozorová a kontrolní činnost

Dozorová činnost je základním posláním Úřadu pro ochranu osobních údajů. V souladu s čl. 51 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679 (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) ve spojení s § 50 zákona č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, je Úřad ústředním správním úřadem pro oblast ochrany osobních údajů v rozsahu stanoveném tímto zákonem, jinými právními předpisy, mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu, a přímo použitelnými předpisy Evropské unie (více v podrubrice Působnost Úřadu).²¹

Jinými slovy je ÚOOÚ dozorovým a kontrolním úřadem. V tomto případě hovoříme o „správním dozoru“, který představuje povolenou činnost správy, při níž dozorcí orgán sleduje chování nepodřízených subjektů, to znamená vykonává zvláštní kontrolní činnost veřejné správy s cílem posoudit, zda zjištěný stav odpovídá stavu žádoucímu. Tímto zjištěním však správní dozor nekončí. Pokud je zjištěn uvedený nesoulad, následuje uložení nápravného opatření.

ÚOOÚ konkrétně vykonává dozor nad dodržováním povinností stanovených zákonem při zpracování osobních dat. Dle odborné literatury je správní dozor chápán jako soustavný²², avšak v případě ÚOOÚ se jedná o dozor jednorázový a incidentní, to znamená prováděný na základě plánu dozorového orgánu, či stížností nebo podnětu veřejnosti. Při výkonu dozoru se Úřad řídí nařízením Evropské unie 2016/679 a zákonem č. 110/2019 Sb. Pro zajištění procesu správního dozoru se dále aplikují zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, a zákon č. 500/2004 Sb., správní řád.²³

Pro výkon kontroly je stanoven systematický postup, jenž spočívá v jednotlivých fázích. Mezi dvě základní fáze patří:

- fáze zjišťování a hodnocení-výkon kontroly
- fáze aplikace nápravných nebo sankčních prostředků-fakultativní fáze, která závisí na výsledku zjištění a hodnocení

²¹ Dozorová a rozhodovací činnost. Úřad pro ochranu osobních údajů. [online] [cit. 28. 2. 2023]. Dostupné z: <https://www.uouu.cz/dozorova-cinnost/ds-1277/p1=1277>

²² PRŮCHA, Petr. Správní právo: obecná část. Brno: Masarykova univerzita, 2004, s. 126

²³ Dozorová a rozhodovací činnost. Úřad pro ochranu osobních údajů. [online] [cit. 28. 2. 2023]. Dostupné z: <https://www.uouu.cz/dozorova-cinnost/ds-1277/p1=1277>

Konkrétní věcná působnost Úřadu v oblasti dozoru vychází zejména z čl. 57 odst. 1 písm. a), f) a h) nařízení (EU) 2016/679. Úřad tedy:

- monitoruje a vymáhá uplatňování nařízení,
- zabývá se stížnostmi, které mu podá subjekt údajů nebo subjekt, organizace či sdružení v souladu s čl. 80 nařízení, a ve vhodné míře prošetřuje předmět stížnosti a v přiměřené lhůtě informuje stěžovatele o vývoji a výsledku šetření,
- provádí šetření o uplatňování nařízení, mimo jiné na základě informací obdržných od jiného dozorového úřadu či jiného orgánu veřejné moci.

Celý proces je prováděn na základě:

- kontrolního plánu, který je schvalován na každý rok
- na základě podnětů a stížností subjektu údajů, potažmo jiných podnětů (od Policie ČR, upozornění z medií)
- podnětu předsedy Úřadu.²⁴

Podle § 5 zákona č. 255/2012 Sb. (kontrolního řádu) zahajuje kontrolní orgán kontrolu z moci úřední. Kontrola je zahájena prvním kontrolním úkonem, jímž je:

a) předložení pověření ke kontrole kontrolované osobě nebo jiné osobě, která kontrolované osobě dodává nebo dodala zboží nebo ho od ní odebrala či odebírá, koná nebo konala pro ni práce, anebo jí poskytuje nebo poskytovala služby nebo její služby využívala či využívá, případně se na této činnosti podílí nebo podílela (dále jen „povinná osoba“), jež je přítomna na místě kontroly,

b) doručení oznámení o zahájení kontroly kontrolované osobě; součástí oznámení musí být pověření ke kontrole, anebo seznam kontrolujících, nebo

c) první z kontrolních úkonů bezprostředně předcházejících předložení pověření ke kontrole kontrolované osobě nebo povinné osobě, jež je přítomna na místě kontroly, pokud je provedení takových kontrolních úkonů k výkonu kontroly třeba.²⁵

Inspektor Úřadu pro ochranu osobních údajů je pak povinen postupovat při kontrole podle jasně daného postupu. V rámci jeho činnosti zákon pamatuje na nutnost prokázat se kontrolovanému průkazem kontrolujícího a informovat jej o

²⁴ Informace o kontrole. Úřad pro ochranu osobních údajů. [online] [cit. 28. 2. 2023]. Dostupné z: https://www.uoou.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=2%2000144&id_ktg=1279&n=zverejnovani-informaci-o-kontrolach

²⁵ Zákon č. 255/2012 Sb. o kontrole (kontrolní řád)

zahájení kontroly. Dále v § 6 zákon uvádí možnost kontrolního orgánu přizvat k účasti na kontrole další fyzickou osobu. Následující § 7 se věnuje oprávnění kontrolujícího vstupovat „do staveb, dopravních prostředků, na pozemky a do dalších prostor s výjimkou obydlí, jež vlastní nebo užívá kontrolovaná osoba anebo jinak přímo souvisí s výkonem a předmětem kontroly, je-li to nezbytné k výkonu kontroly.“ Kromě výše zmíněného se zákon věnuje dalším právům a povinnostem kontrolujícího. Mezi tato práva patří:

- oprávnění požadovat prokázání totožnosti fyzické osoby
- oprávnění provádět kontrolní nákupy, odebírat vzorky, provádět potřebná měření, sledování, prohlídky a zkoušky
- oprávnění požadovat poskytnutí údajů, dokumentů a věcí vztahujících se k předmětu kontroly nebo k činnosti kontrolované osoby
- oprávnění pořizovat obrazové nebo zvukové záznamy
- v míře nezbytné pro průběh kontroly oprávnění užívat technických prostředků kontrolované osoby, a to po předchozím projednání s kontrolovanou osobou
- oprávnění vyžadovat od kontrolované osoby a povinné osoby další součinnost potřebnou k výkonu kontroly.

Naopak kontrolující je v souvislosti s výkonem kontroly povinen:

- zjistit stav věci v rozsahu nezbytném pro dosažení účelu kontroly a v závislosti na povaze kontroly doložit kontrolní zjištění potřebnými podklady
- šetřit práva a oprávněné zájmy kontrolované osoby, povinné osoby a třetí osoby
- předložit kontrolované osobě nebo povinné osobě pověření ke kontrole, a požádá-li o to kontrolovaná osoba nebo povinná osoba, též další dokument, který dokládá, že se jedná o osobu uvedenou v pověření ke kontrole
- vydat potvrzení o zajištěných originálních podkladech, a pominou-li důvody jejich zajištění, neprodleně je vrátit
- umožnit kontrolované osobě účastnit se kontrolních úkonů při výkonu kontroly na místě, nebrání-li to splnění účelu nebo provedení kontroly
- vyhotovit protokol o kontrole a doručit jeho stejnopis kontrolované osobě.

Na druhé straně vztahu stojí kontrolovaná osoba, která má samozřejmě také svá práva a povinnosti. Kontrolovaná osoba je oprávněna namítat podjatost kontrolujícího nebo přizvané osoby, požadovat předložení pověření ke kontrole, seznámit se s obsahem protokolu o kontrole a podat proti kontrolnímu zjištění písemné (odůvodněné) námitky. Její hlavní povinností je poskytovat při kontrole maximální součinnost, tzn., poskytovat na vyžádání potřebné podklady a nikterak neztěžovat průběh kontroly.

Po provedení kontroly vznikne protokol o kontrole. I jeho náležitosti jsou dány zákonem, konkrétně § 12 zákona 255/2012 Sb. o kontrole. Kontrolovaná osoba může podat proti kontrolnímu zjištění námitky s obvyklou lhůtou 15 dnů ode dne doručení protokolu. Přestupky podle § 15 projednává kontrolní orgán, který je příslušný k provedení kontroly, v souvislosti s nímž, byl přestupek spáchán a kontrola může být ukončena třemi způsoby. Prvním je marné uplynutí lhůty pro podání námitek nebo vzdáním se práva podat námitky. Dále dnem doručení vyřízení námitek kontrolované osobě, nebo dnem, ve kterém byly námitky předány k vyřízení správnímu orgánu.

Úřad na svých stránkách zveřejňuje závěry významnějších kontrol v jednotlivých letech a také závěry všech ukončených kontrol.

3.3 Sankční činnost Úřadu na ochranu osobních údajů

Správní dozor, který ÚOOÚ vykonává má dvě části – kontrolu, popsanou výše, a v případě porušení zákona pak část sankční. Konkrétně v této své činnosti Úřad rozhoduje o právech nebo povinnostech dozorovaných osob, potažmo fakticky zasahuje do jejich hmotněprávních poměrů za použití prostředků, které mají charakter správních aktů, faktických pokynů nebo bezprostředních zásahů.²⁶

K sankční činnosti Úřadu se vyslovuje zákon č. 110/2019 Sb. o zpracování osobních údajů v hlavě VI., kde jsou blíže definovány přestupky. Podle § 61 se přestupku může dopustit fyzická osoba, právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší zákaz zveřejnění osobních údajů stanovený jiným právním předpisem. Zákon na rozdíl od předchozích právních norem vymezuje také pokutu za tento přestupek, která může být uložena až do výše 1 000 000 Kč, nebo 5 000

²⁶ HENDRYCH, Dušan. Správní právo: Obecná část. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 298

000 Kč, jde-li o přestupek spáchaný tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem.

Správce nebo zpracovatel podle hlavy II se dopustí přestupku tím, že:

- Poruší některou z povinností podle čl. 8, 11, 25 až 39, 42 až 49 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 nebo hlavy II.
- Poruší některou ze základních zásad pro zpracování osobních údajů podle čl. 5 až 7 nebo 9 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679.
- Poruší některé z práv subjektu údajů podle čl. 12 až 22 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 nebo hlavy II.
- Nesplní příkaz nebo poruší omezení zpracování osobních údajů nebo nedodrží přerušení toků údajů uložené Úřadem podle čl. 58 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679.
- Neposkytne Úřadu přístup k údajům, informacím a prostorám podle čl. 58 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679.

Dále se dle zákona může dopustit přestupku subjekt pro vydávání osvědčení tím, že poruší některou z povinností podle čl. 42 a 43 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 nebo hlavy II.

Subjekt pro monitorování souladu se dopustí přestupku tím, že poruší některou z povinností podle čl. 41 odst. 4 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679.

A konečně právnická osoba se dopustí přestupku tím, že při zpracování osobních údajů:

- Nestanoví účel zpracování osobních údajů nebo stanoveným účelem zpracování osobních údajů poruší povinnost nebo překročí oprávnění vyplývající z jiného zákona.
- Nepřijme opatření zajišťující, aby osobní údaje byly přesné ve vztahu k povaze a účelu jejich zpracování.
- Uchovává osobní údaje po dobu delší než nezbytnou k dosažení účelu jejich zpracování.
- Neposkytne subjektu údajů informace v rozsahu nebo zákonem stanoveným způsobem.
- Nevyhoví žádosti subjektu údajů uvedené v § 28 odst. 1.

- Nevyhoví žádosti subjektu údajů uvedené v § 29 odst. 1 nebo 2.
- Nepřijme technická a organizační opatření nebo nevede jejich dokumentaci.
- Nevede písemné přehledy o všech typových činnostech zpracování osobních údajů.
- Nepořizuje záznamy.
- Využije záznamy k jinému účelu
- Nprovede posouzení vlivu na ochranu osobních údajů.
- Nepožádá Úřad o projednání připravovaného zpracování osobních údajů.
- Zasáhne do práv a právem chráněných zájmů subjektu údajů nebo způsobí jiný obdobně závažný následek pro subjekt údajů.
- Nepřijme organizační a technická opatření k zajištění odpovídající úrovně zabezpečení osobních údajů.
- Nepřijme nezbytná opatření.
- Neohlásí porušení zabezpečení osobních údajů Úřadu.
- Neoznámí porušení zabezpečení osobních údajů subjektu údajů.
- Nprovede uložené opatření k nápravě ve lhůtě stanovené Úřadem.
- Poruší omezení zpracování zvláštních kategorií osobních údajů podle jiného právního předpisu.
- Poruší povinnost jmenovat pověřence podle jiného právního předpisu.
- Poruší povinnost informovat o nesprávném předání nebo o předání nepřesných osobních údajů podle § 32 odst. 5 nebo podle jiného právního předpisu.
- Poruší některou z podmínek podle jiného právního předpisu pro předání osobních údajů do mezinárodní organizace nebo státu, který neuplatňuje právní předpisy k provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/680.
- Poruší povinnost prověřovat potřebnost dalšího zpracování nebo vymazat osobní údaje podle jiného právního předpisu.²⁷

²⁷ Zákon č. 110/2019 Sb. o zpracování osobních údajů.

3.3.1 Příklady sankční činnosti Úřadu pro ochranu osobních údajů

ÚOOÚ na svých internetových stránkách pravidelně zveřejňuje výsledky své dozorové a sankční činnosti. Pro účely této práce zde v krátkosti uvedu dva příklady rozhodnutí o přestupcích.

Prvním příkladem je rozhodnutí v případě zveřejňování fotografií pořízených kamerovým systémem. Účastník řízení tyto fotografie zveřejnil záměrně jako důraznější formu výzvy k dodržování pořádku v bytovém domě a s vědomím toho, že fotografie obsahují osobní údaje, protože bez tohoto vědomí a úmyslu by umístění fotografií postrádalo smysl. Úřad v tomto případě uvedl, že účastník řízení je mimo jiné povinen zpracovávat osobní údaje pouze v souladu s účelem, k němuž byly shromážděny, a nemůže je používat v žádném případě k jinému účelu. Zpracovávat k jinému účelu lze osobní údaje, jen pokud k tomu dal subjekt údajů souhlas. Účelem zpracování osobních údajů kamerovým systémem byla účastníkem řízení deklarovaná ochrana jeho majetku, což jistě nelze zajistit zveřejněním fotografií předmětným způsobem v případě znečištění chodby.²⁸

Druhé řízení se týkalo používání údajů z katastru nemovitostí k nabídce obchodu a služeb. Stěžovatelka obdržela písemnou nabídku zasloupanou účastníkem řízení a na základě šetření Úřadu vyplynulo, že informace o vlastnictví předmětné nemovitosti jmenovanou účastník řízení získal z katastru nemovitostí. Podle § 51 zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), lze však údaje katastru nemovitostí užít jen k účelům uvedeným v § 1 odst. 2 téhož zákona, tj. tedy k ochraně práv k nemovitostem, pro účely daní, poplatků a jiných obdobných peněžitých plnění, k ochraně životního prostředí, k ochraně nerostného bohatství, k ochraně zájmů státní památkové péče, pro rozvoj území, k oceňování nemovitostí, pro účely vědecké, hospodářské a statistické, dále pak pro tvorbu dalších informačních systémů sloužících k účelům uvedeným. Šířit údaje katastru lze pouze se souhlasem Českého úřadu zeměměřického a katastrálního za podmínek stanovených prováděcím právním předpisem. Je přitom zjevné, že zpracování osobních údajů oslovené ženy účastníkem řízení nesměřovalo k žádnému z uvedených účelů. Úřad k tomuto konkrétnímu případu zveřejnil:

²⁸ Zveřejnění fotografií pořízených kamerovým systémem. Úřad pro ochranu osobních údajů. [online] [cit. 28. 2. 2023]. Dostupné z: <https://www.uouu.cz/zverejneni-fotografii-porizenych-kamerovym-systemem/d-14880/p1=1277>

„Podle § 5 odst. 5 zákona č. 101/2000 Sb. provádí-li správce nebo zpracovatel zpracování osobních údajů za účelem nabízení obchodu nebo služeb subjektu údajů, lze pro tento účel použít jméno, příjmení a adresu subjektu údajů, pokud tyto údaje byly získány z veřejného seznamu nebo v souvislosti se svojí činností jakožto správce nebo zpracovatele, přičemž bez souhlasu subjektu údajů nelze k uvedeným údajům přiřazovat další osobní údaje.“ Při šetření tohoto případu však zjevně nebyly splněny podmínky § 5 odst. 5 zákona č. 101/2000 Sb., které by umožňovaly použít osobní údaje subjektu údajů za účelem nabízení zboží a služeb bez jeho souhlasu.²⁹

²⁹ Použití údajů z katastru nemovitostí k nabídce obchodu a služeb. Úřad pro ochranu osobních údajů. [online] [cit. 28. 2. 2023]. Dostupné z: <https://www.uoou.cz/pouziti-udaju-z-katastru-nemovitosti-k-nabidce-obchodu-a-sluzeb/d-14872/p1=1277>

4. Vztah Úřadu pro ochranu osobních údajů k orgánům veřejné správy

Úřad pro ochranu osobních údajů je nezávislý orgán, který svou činnost nevztahuje k pokynům od jiných, nadřízených, orgánů státní správy, avšak je zřejmé, že mezi Úřadem samotným a dalšími institucemi existuje určitý vztah. Díky tomu lze sledovat úroveň národní a mezinárodní. Jako nezávislý orgán ÚOOÚ zajišťuje plnění požadavků plynoucích z mezinárodních smluv a přímo použitelných předpisů Evropské unie. Do působnosti úřadu tak spadá mezinárodní spolupráce s obdobnými úřady jiných států, orgány EU a jiných mezinárodních organizací. Zákon č. 110/2019 Sb. o zpracování osobních údajů konkrétně udává v paragrafu 56 následující:

(1) Úřad poskytuje v oblasti ochrany osobních údajů podle hlavy III pomoc, včetně provedení šetření, kontrol nebo poskytnutí informací, dozorovým úřadům jiných členských států Evropské unie a států, které uplatňují předpisy k provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/680.³⁰

Na národní úrovni lze obecně shrnout, že Úřad poskytuje konzultace v oblasti ochrany osobních údajů. Pro plnohodnotnou konzultaci a rozhodování je stěžejní přístup k informacím, který je také upraven zákonem č. 110/2016 Sb. o zpracování osobních údajů. V tomto smyslu ÚOOÚ spolupracuje s Českou advokátní komorou, neboť „s informacemi chráněnými povinností mlčenlivosti podle zákona o advokacii je Úřad oprávněn se seznamovat pouze za přítomnosti a se souhlasem zástupce České advokátní komory, kterého ustanoví předseda komory z řad jejích zaměstnanců nebo z řad advokátů.“ Stejně tak „s informacemi chráněnými povinností mlčenlivosti podle zákona o daňovém poradenství a Komoře daňových poradců České republiky je Úřad oprávněn se seznamovat pouze za přítomnosti a se souhlasem zástupce Komory daňových poradců České republiky, kterého ustanoví prezident Komory daňových poradců České republiky z řad jejích zaměstnanců nebo z řad daňových poradců.“³¹

Některé informace nutné pro výkon své působnosti poskytuje ÚOOÚ také Ministerstvo vnitra České republiky a Policie České republiky. Konkrétně se jedná

³⁰ Zákon č. 110/2019 Sb. o zpracování osobních údajů.

³¹ Zákon č. 110/2016 Sb. o zpracování osobních údajů

o referenční údaje ze základního registru obyvatel, údaje z agendového informačního systému evidence obyvatel, údaje z agendového informačního systému cizinců.

5. Stanoviska úřadu ke konkrétním legislativním návrhům

Nejdůležitější je v ohledu vztahu Úřadu pro ochranu osobních údajů k ostatním institucím veřejné správy je jeho konzultační činnost směrem k vládě a návrhům zákonů. V rámci této kapitoly uvedu několik konkrétních případů návrhů zákona, k nimž se úřad v posledních letech vyjadřoval.

5.1 Opatření přijatá během pandemie nemoci COVID-19

ÚOOÚ se vyjadřoval již k mimořádnému opatření při epidemii onemocnění COVID-19 v roce 2020.³² Stanoviska úřadu lze nalézt ve výroční zprávě úřadu z roku 2021. Úřad opakovaně považoval za prioritu naplnění čl. 6 obecného nařízení, tedy postavení jasného a trvalého právního rámce zpracování osobních údajů např. v podobě novelizace zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, či zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování. Úřad však nebyl zahrnut do mezirezortního připomínkového řízení k návrhu „pandemického zákona“ a nebylo mu tedy umožněno návrh zákona odpovědně posoudit. Tato skutečnost odporovala platné mezinárodní legislativě, která uvádí: *„Členské státy konzultují s dozorovým úřadem během přípravy návrhu legislativního opatření, které má přijmout vnitrostátní parlament, nebo návrhu regulačního opatření založeného na takovém legislativním opatření, jež souvisí se zpracováním.“* Přesto je dobré zde uvést příklad práce ÚOOÚ v podobě zásadních připomínek k pandemickému zákonu. Zásadní připomínka Úřadu spočívala v časové působnosti zákona, která byla navržena jako neomezená, což se následně podařilo vyřešit omezenou platností do 30. listopadu 2022. Další níže uvedené připomínky Úřadu se však již zhojit nepodařilo. Podle ÚOOÚ pandemický zákon podstatným způsobem zasahuje do soukromí, přičemž za velmi podstatný zásah je nutné považovat § 62a zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů – uzákonění služby mobilní aplikace pro účely epidemiologického šetření a call center. Tímto krokem nedokázal podle ÚOOÚ plně zaručit ochranu osobních údajů. Toto podezření potvrdil také ve svém nálezu Ústavní soud (sp. zn. 14/2021) i Nejvyšší správní

³² Plné znění mimořádného opatření lze nalézt ve sněmovním tisku 859/0.

soud (čj. 10 Ao 12/2021–81 a čj. 3 As 29/2021–47). Konkrétně ÚOOÚ upozorňuje na fakt, že krajská hygienická stanice smí delegovat veřejnou moc na soukromoprávní osoby, avšak nejsou stanovena jasná pravidla pro zpracování údajů, které budou mít vždy charakter zvláštní kategorie osobních údajů. To reálně znamená umožnění zásahu do základních práv na základě veřejnoprávní smlouvy bez pevných pravidel. Zákon nestanovuje, jaké druhy osobních údajů budou předány, na jak dlouho ani záruky zpracování osobních údajů.

Kromě výše zmíněného ÚOOÚ obdobnou připomínku vznesl také pro nařízení izolace nebo karanténního opatření. Paragraf 8a doslova zní: *„Oznámení o nařízení izolace nebo karanténního opatření k ochraně před onemocněním COVID-19 může orgán ochrany veřejného zdraví učinit osobě, která je povinna se izolaci nebo karanténnímu opatření podrobit, ústně nebo písemně, a to i pomocí prostředku komunikace na dálku. Oznámením může pověřit vhodnou osobu. O provedeném oznámení a o uděleném pověření bezodkladně učiní písemný záznam.“* Při pověření jiné vhodné osoby, typicky zaměstnavatele, resp. jeho odpovědnou osobu, ředitele školy, poskytovatele zdravotních služeb nebo proškoleného pracovníka callcentra apod. opět nejsou stanovena jasná pravidla pro zpracování zvláštní kategorie osobních údajů, tedy vyjasnění, kdo bude správce, zpracovatel, jaké druhy osobních údajů budou předány, na jak dlouho a záruky zpracování osobních údajů.

Další problematickou oblastí se staly covid pasy neboli evropského digitálního certifikátu EU COVID, jehož cílem je usnadnit výkon práva na volný pohyb v rámci EU během pandemie COVID-19. Úřad zdůrazňuje, že zavedení certifikátu nesmí vést k vytvoření centrální databáze osobních údajů na úrovni EU.³³

5.2 Šíření nevyžádaného obchodního sdělení

Předchozí kapitoly nabídly pohled na obecné vymezení ÓUUÓ. Tato kapitola se zaměří na jeden z úkolů, který ÚOOÚ svěřuje zákon, a který představuje příklad jeho každodenní činnosti. Touto problematikou jsou nevyžádaná obchodní sdělení a s tím související stížnosti, řešení a uložené sankce.

³³ Výroční zpráva ÚOOÚ 2021

5.2.1 Vymezení pojmů

Stěžejním termínem v celé problematice je „obchodní sdělení“. Jeho definice však není jednoznačná. Dle zákona je obchodní sdělení chápáno jako všechny formy sdělení, které jsou způsobilé přímo či nepřímo podpořit prodej zboží či služeb nebo zvýšit image podniku fyzické či právnické osoby, která obchodní sdělení rozeslala. Dle zákona č. 40/1995 Sb. o regulaci reklamy se za obchodní sdělení vždy považuje reklama. Z výše uvedeného tak vyplývá, že legislativa nereguluje rozesílání nevyžádaných sdělení v případě, že mají jiný než obchodní obsah, například obsah politický, náboženský a podobně. Z výše uvedeného pak vyplývá také negativně vymezené obchodní sdělení, které říká, že se za obchodní sdělení nepovažují údaje umožňující přímý vstup k informacím o činnosti fyzické či právnické osoby nebo podniku, zejména doménové jméno nebo adresa elektronické pošty. *„Pokud tedy podnikatel rozešle svým zákazníkům nebo obchodním partnerům údaj o změně adresy sídla, telefonního čísla nebo internetové adresy, pak se nejedná o obchodní sdělení. Stejně tak se nejedná o obchodní sdělení, když podnikatel uvádí kontakt v elektronických zprávách, které jinak nemají reklamní povahu.“* Určitou slabinou legislativního vymezení tohoto termínu je fakt, že zákon za obchodní sdělení nepovažuje ani údaje týkající se podnikatele, jeho zboží, služeb nebo image, které získal nezávisle. To reálně znamená, že tato obšírná až nadbytečná úprava říká, že podnikatelé mohou vytvářet internetové prezentace.³⁴

Na legislativní vymezení obchodního sdělení následně navazuje jeho šíření. Elektronickou cestu šíření obchodního sdělení zákon připouští pouze v případě, že odesílatel získá předem prokazatelný souhlas od adresáta k tomu, aby mu taková obchodní sdělení byla zasílána. Jinými slovy bez předchozího výslovného souhlasu žádná obchodní sdělení zasílat nelze. Zákon v tomto smyslu rozlišuje mezi „zákazníky“ a prostými „adresáty“. V případě „zákazníků“ se jedná o jakékoli osoby, kterým odesílatel dodal kdykoliv v minulosti své výrobky nebo služby. Ačkoli to není striktně vymezeno, předpokládá odesílatel, že se v tomto případě jedná rovněž o osoby, které pravděpodobně mají o výrobky či služby odesílatele zájem.

³⁴OTEVŘEL, Petr. Spamming a některé otázky šíření obchodních sdělení. PravoIT. [online] 2006 [cit. 20. 9. 2022]. Dostupné z: <https://www.pravoit.cz/novinka/spamming-a-nektere-otazky-sireni-obchodnich-sdeleni>

Jinými slovy *“...za zákazníka lze považovat kohokoliv, kdo vstoupil s odesílatelem do jednání o vzniku smluvního vztahu.”* U prostého adresáta tato zkušenost se zbožím nebo službou adresáta z minulosti absentuje a z této skutečnosti pak jasně vyplývá zásadní rozdíl mezi "zákazníkem" a prostým "adresátem" tak, jak jej definuje § 7 zákona 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti: *„...zákazník má jasnou a zřetelnou možnost jednoduchým způsobem, zdarma nebo na účet fyzické nebo právnické osoby (odesílatele), odmítnout souhlas s takovýmto využitím svého elektronického kontaktu i při zasílání každé jednotlivé zprávy.”*³⁵ Naproti tomu prostý „adresát“ nemá možnost učinit tak bezplatně.

Co je však v celé situaci nejpodstatnější je fakt, že legislativa zakazuje nevyžádané šíření obchodního sdělení bez prokazatelného souhlasu adresáta. Konkrétně tedy z platných zákonů vyplývá, že zaslání elektronické pošty za účelem obchodních sdělení je zásadně zakázáno, pokud:

- tato není zřetelně a jasně označena jako obchodní sdělení
- skrývá nebo utajuje totožnost odesílatele
- je zaslána bez platné adresy, na kterou by mohl adresát přímo a účinně zaslat informaci o tom, že si nadále nepřeje, aby mu obchodní informace byly zasílány³⁶

5.2.2 Činnost Úřadu na ochranu osobních údajů

Problematika šíření obchodních sdělení vychází zejména ze zákona č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti, který svěřuje působnost této problematiky do kompetence ÚOOÚ. Ten provádí dozor nad dodržováním povinností stanovených tímto zákonem.³⁷

Konkrétně je šíření obchodního sdělení definováno § 17 tohoto zákona, který uvádí: *„(1) Obchodní sdělení lze šířit elektronickými prostředky jen za podmínek stanovených tímto zákonem. (2) Podrobnosti elektronického kontaktu lze za účelem šíření obchodních sdělení elektronickými prostředky využít pouze ve vztahu k uživatelům, kteří k tomu dali předchozí souhlas. (3) Nehledě na odstavec*

³⁵Zákon č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti

³⁶OTEVŘEL, Petr. Spamming a některé otázky šíření obchodních sdělení. PravoIT. [online] 2006 [cit. 20. 9. 2022]. Dostupné z: <https://www.pravoit.cz/novinka/spamming-a-nektere-otazky-sireni-obchodnich-sdeleni>

³⁷Nevyžádaná obchodní sdělení. Úřad pro ochranu osobních údajů. [online] [cit. 20. 9. 2022]. Dostupné z: <https://www.uouu.cz/nevyzadana-obchodni-sdeleni/d-6273>

2, pokud fyzická nebo právnická osoba získá od svého zákazníka podrobnosti jeho elektronického kontaktu pro elektronickou poštu v souvislosti s prodejem výrobku nebo služby podle požadavků ochrany osobních údajů upravených zvláštním právním předpisem 5), může tato fyzická či právnická osoba využít tyto podrobnosti elektronického kontaktu pro potřeby šíření obchodních sdělení týkajících se jejích vlastních obdobných výrobků nebo služeb za předpokladu, že zákazník má jasnou a zřetelnou možnost jednoduchým způsobem, zdarma nebo na účet této fyzické nebo právnické osoby odmítnout souhlas s takovýmto využitím svého elektronického kontaktu i při zaslání každé jednotlivé zprávy, pokud původně toto využití neodmítl. (4) Zaslání elektronické pošty za účelem šíření obchodního sdělení je zakázáno, pokud: a) tato není zřetelně a jasně označena jako obchodní sdělení, b) skrývá nebo utahuje totožnost odesílatele, jehož jménem se komunikace uskutečňuje, nebo c) je zaslána bez platné adresy, na kterou by mohl adresát přímo a účinně zaslat informaci o tom, že si nepřeje, aby mu byly obchodní informace odesílatelem nadále zasílány.³⁸

Obdobnou kompetenci Úřadu svěřuje ve vztahu k nevyžádané reklamě šířené elektronickými prostředky také § 7 zákona č. 40/1995 Sb. o regulaci reklamy: „Orgány příslušnými k výkonu dozoru nad dodržováním tohoto zákona (dále jen "orgán dozoru") jsou: Úřad pro ochranu osobních údajů pro nevyžádanou reklamu šířenou elektronickými prostředky podle zvláštního právního předpisu, je-li způsob šíření této reklamy nekalou obchodní praktikou.“³⁹

Reálně je úkol ÚOOÚ následující: Firemní katalogy zákazníků často obsahují nejen jejich profil, tj. vedle identifikačních údajů pro účely dodávky a platby, také informace o druzích objednaného zboží, o oblasti zájmu zákazníka, ale také to, zda zákazník souhlasí s přijímáním obchodních nabídek prostřednictvím elektronických prostředků. Jestliže zákazník s takto zasílanými nabídkami nesouhlasí, a přesto jsou mu odesílány, jedná se o porušení zákona č. 480/2004 Sb., neboť jde o samotné zasílání nevyžádaného obchodního sdělení. Pokud navíc obchodník disponuje předchozím prokazatelným souhlasem se zasíláním obchodních sdělení, který však nezískal, jedná se dále o porušení zákona o ochraně osobních údajů. Na základě těchto porušení zákona jsou pak na ÚOOÚ

³⁸Zákon č. 480/2004 Sb. o některých službách informační společnosti.

³⁹Zákon č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy

doručovány podněty na šíření nevyžádaných obchodních sdělení a stížnosti samotných poškozených a v dikci Úřadu jsou nejen kontroly a uložení nápravných opatření, ale také sankce pro odesílatele.⁴⁰ Ty jsou blíže vymezeny v § 11 zákona 480/2004 Sb.

(1) Právník osoba se dopustí přestupku tím, že

a) hromadně nebo opakovaně šíří elektronickými prostředky obchodní sdělení 1. bez souhlasu adresáta, 2. neoznačené jasně a zřetelně jako obchodní sdělení, 3. skrývající nebo utajující totožnost odesílatele, jehož jménem se komunikace uskutečnila, 4. neobsahující platnou adresu, na niž by adresát mohl odeslat žádost o ukončení takové komunikace, nebo 5. bez toho, že by zákazníkovi poskytla možnost jasně, zřetelně, jednoduchým způsobem, zdarma nebo na svůj účet udělit či odmítnout souhlas s využitím jeho elektronického kontaktu při zaslání každé jednotlivé zprávy,

b) vykonává regulovanou činnost a její obchodní sdělení neobsahuje název profesní samosprávné komory zřízené zákonem, u níž je zapsána,

c) vykonává regulovanou činnost a její obchodní sdělení neobsahuje odkaz na profesní pravidla uplatňovaná v členském státu Evropské unie, v němž je usazena, nebo

d) vykonává regulovanou činnost a její obchodní sdělení neobsahuje způsob trvalého veřejného přístupu k informacím o příslušné profesní samosprávné komoře zřízené zákonem, jejímž je členem.

(2) Za přestupek lze uložit pokutu do a) 1000000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. b) až d), b) 10000000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a)⁴¹

V souvislosti s touto svou povinností ročně ÚOOÚ provádí stovky kontrol a šetření bezpočtu stížností. V roce 2021 například ÚOOÚ obdržel celkem 997 podnětů v souvislosti s nevyžádaným obchodním sdělením. Pravomocně ÚOOÚ uložil 29 pokut za porušení zákona č. 480/2004 Sb. ve věci zasílání obchodních sdělení, přičemž nejvyšší částka 600 000Kč byla uložena za zasílání obchodních sdělení bez právního titulu. Celková částka uložených pokut za rok 2021 v souvislosti se

⁴⁰Nevyžádaná obchodní sdělení. Úřad pro ochranu osobních údajů. [online] [cit. 20. 9. 2022]. Dostupné z: <https://www.uoou.cz/nevyzadana-obchodni-sdeleni/d-6273>.

⁴¹Zákon č. 480/2004 Sb. o některých službách informační společnosti.

zasíláním obchodních sdělení činila 2 901 000Kč. Kromě zasílání obchodních sdělení bez právního titulu patřilo k nejčastějším pochybením také nesprávné označení zpráv tohoto typu, či chybějící informace o tom, v čí prospěch je obchodní sdělení odesíláno, nebo v případě SMS zpráv to bylo pochybení při neuvádění možností odhlášení takových zpráv. V několika případech byly uloženy i sankce za opakované porušení ustanovení při zasílání obchodních sdělení.⁴²

5.2.3 Konkrétní příklad nevyžádaného šíření obchodního sdělení

Pro doplnění výše zmíněné problematiky je v této kapitole v krátkosti uveden konkrétní příklad uložené sankce za nevyžádané šíření obchodního sdělení. Prodejna ojetých automobilů opakovaně elektronickými prostředky šířila obchodní sdělení i adresátům, kteří k tomu nedali souhlas. V rámci této činnosti tak porušila povinnost stanovenou v § 7 odst. 2 zákona č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti. Společnost, aniž by měla udělený souhlas adresátů, zaslala v rámci své e-mailové kampaně obchodní sdělení na minimálně 4 334 e-mailových adres.⁴³ V souvislosti s tím se na ÚOOÚ obrátilo několik společností oslovených adresátů. Úřad v tomto případě nezaměřoval pouze na podané stížnosti, ale prověřoval také celou marketingovou kampaň, v rámci které, bylo obesláno téměř 500 tisíc adresátů, přičemž se zaměřil především na právní titul pro zasílání obchodních sdělení. V tomto případě však společnost poukazovala pouze na zavedené postupy při získávání souhlasů. Konkrétně udělené souhlasy předmětných adresátů se zasíláním obchodních sdělení však neprokázala. Úřad tak ve svém rozhodnutí v souvislosti se sběrem kontaktních údajů a příslušných souhlasů se zasíláním obchodních sdělení konstatoval systémové pochybení v této oblasti a udělil společnosti do té doby nejvyšší pokutu ve výši 6 milionů korun. Proti tomuto rozhodnutí společnost podala odvolání. Rozhodnutí úřadu však bylo potvrzeno a společnost musela uloženou pokutu zaplatit v plné výši.⁴⁴ Konkrétně v tomto případě společnost poukazovala pouze na zavedené postupy při získávání souhlasů. Konkrétně udělené souhlasy předmětných adresátů se

⁴² Výroční zpráva ÚOOÚ 2021

⁴³ Prvoinstanční rozhodnutí Úřadu pro ochranu osobních údajů čj. ÚOOÚ – 03916/19-42

⁴⁴ ÚOOÚ uložil nejvyšší pokutu za spam ve své historii. ÚOOÚ. [online] 2020 [cit. 23. 9. 2022]. Dostupné z: <https://www.uoou.cz/uoou-ulozil-nejvyssi-pokutu-za-nbsp-spam-ve-nbsp-sve-historii/d-45143>

zasíláním obchodních sdělení však neprokázala. Podle rozhodnutí úřadu se tak v souvislosti se sběrem kontaktních údajů a příslušných souhlasů se zasíláním obchodních sdělení jednalo o systémové pochybení, což bylo následně zohledněno ve výši uložené sankce.⁴⁵

Výše pokuty tak nenavazuje pouze na fakt, že se nevyžádaná obchodní sdělení týkala téměř pěti tisíc adresátů, ale také na skutečnost, že udělený souhlas se zasíláním obchodních sdělení musí být jejich odesílatel schopen náležitě prokázat, a na to upozorňuje úřad již dlouhodobě.

Uložení takto vysoké pokuty hodnotí ÚOOÚ za mimořádný počin a chápe jej jako součást individuální, a především generální prevence. *„Nejen výše hrozící sankce, ale především její neodvratnost by měly pomoci kultivovat prostředí v této oblasti. Nevyžádaná obchodní sdělení přestanou být problémem v okamžiku, kdy se podstatné části těch, kteří je rozesílají, přestanou vyplácet.“*⁴⁶

⁴⁵FIŠER, Miloslav. Za spam zaplatí šest milionů, ÚOOÚ uložil nejvyšší pokutu v historii. Novinky.cz [online] 2020 [cit. 23. 9. 2022]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/internet-a-pc-bezpecnost-za-spam-zaplati-sest-milionu-uouu-ulozil-nejvyssi-pokutu-v-historii-40337505>

⁴⁶ Výroční zpráva ÚOOÚ 2020

6. Komparace Úřadu na ochranu osobních údajů v mezinárodním kontextu

V české republice roli dozorujícího orgánu v oblasti ochrany osobních údajů stoprocentně plní ÚOOÚ, avšak podobné instituce existují ve všech státech Evropské unie a v mnoha dalších zemích. Obecně lze říci, že se jedná o nezávislé veřejné orgány, které díky své vyšetřovací a nápravné pravomoci dohlížejí na uplatňování právních předpisů týkajících se ochrany údajů. Tyto úřady především poskytují odborné poradenství ohledně otázek souvisejících s ochranou údajů a vyřizují podané stížnosti kvůli porušení obecného nařízení o ochraně osobních údajů a příslušných vnitrostátních právních předpisů. Zajímavé je, že mezi jednotlivými úřady v rámci Evropské unie existuje určitá souvislost. Hlavním kontaktním místem pro otázky týkající se ochrany osobních údajů je úřad pro ochranu osobních údajů v tom členském státě Evropské unie, v níž má společnost/organizace sídlo, nicméně pokud společnost/organizace zpracovává údaje v jiných členských státech EU nebo je součástí skupiny společností usazených v jiných členských státech EU, může být tímto hlavním kontaktním místem úřad pro ochranu osobních údajů v jiném členském státě EU.⁴⁷ Tato skutečnost je dle mého názoru jednou z ukázek vyspělosti Evropské unie v této problematice. Tu prokazuje také existence a činnost Evropského sboru pro ochranu osobních údajů (EDPB), jakožto nezávislé evropské instituce, která zajišťuje jednotné uplatňování pravidel v oblasti ochrany údajů v celé EU. Tento úřad byl zřízen obecným nařízením o ochraně osobních údajů (GDPR) z roku 2016 a tvoří jej zástupci vnitrostátních orgánů zemí Evropské unie, respektive Evropského hospodářského prostoru odpovědní za ochranu údajů a evropský inspektor ochrany údajů. Úřad je úzce provázaný s činností dalších orgánů Evropské unie, neboť se na jeho činnosti částečně podílí také Evropská komise, která se účastní jeho zasedání, nicméně nemá hlasovací právo a Sekretariát, který dává Evropskému sboru pro ochranu osobních údajů k dispozici evropský inspektor ochrany údajů, a který plní své úkoly výlučně v souladu s pokyny

⁴⁷Co jsou úřady pro ochranu osobních údajů? Evropská komise [online] [cit. 28. 9. 2022]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/info/law/law-topic/data-protection/reform/what-are-data-protection-authorities-dpas_cs

předsedy sboru. Vzhledem k rozsahu EDPB je jeho stěžejním úkolem především poskytovat obecné pokyny týkající se klíčových konceptů GDPR a směrnice o prosazování práva. Dále úřad poskytuje poradenství Evropské komisi právě v otázkách týkajících se ochrany osobních údajů a nových navrhovaných právních předpisů v EU. Z pohledu českého ÚOOÚ je důležitá role EDPR coby příjemce závazných rozhodnutí ve sporech mezi vnitrostátními orgány dozoru.⁴⁸

Z výše uvedeného je zřejmé, že státy Evropské unie vychází při ochraně osobních údajů ze stejné legislativy, a proto i úřady, které mají tuto oblasti právě ve své kompetenci fungují velmi podobně. Avšak evropský standard nemusí být běžný v jiných zemích světa. Následující podkapitoly zhodnotí ochranu osobních údajů, respektive orgánů, jež tuto ochranu vykonávají v porovnání s evropským fungováním.

6.1 Ochrana osobních údajů v Číně

Čínský právní systém ochrany osobních údajů zahrnuje hned několik samostatných právních norem. Soukromé osobní údaje jsou chráněny jako právo na soukromí podle občanského zákoníku, avšak individuální práva k osobním údajům, soukromým nebo veřejným zůstávala dlouho mimo právní rámec státu. Teprve v roce 2021 vešel v zemi v platnost zákon o ochraně osobních údajů (PIPL), který je prvním komplexním čínským zákonem o ochraně osobních údajů. Kromě toho je dále bezpečnost dat, včetně údajů, které nejsou osobními údaji, a kybernetická bezpečnost regulována zákonem o bezpečnosti údajů a zákonem o kybernetické bezpečnosti z roku 2017, který jako první promítl otázku ochrany osobních údajů do platné legislativy.

Nutno říci, že přes zřetelné rozdíly mezi čínskou a evropskou podobou ochrany osobních údajů se Čína v některých aspektech evropskou úpravou inspirovala, a to zejména v oblasti podobných institutů a terminologie. Nápomocný byl Číně při přípravě současné platné legislativy také český ÚOOÚ, jak již bylo uvedeno výše, což je jeden z důvodů určitých shod mezi normami. Definice „osobního údaje“ je pro oba předpisy totožná, pojem „citlivý osobní údaj“ má v čínském podání ovšem

⁴⁸Ochrana údajů v EU. Evropská komise. [online] [cit. 21. 11. 2022]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/info/law/law-topic/data-protection/data-protection-eu_cs

extenzivnější výklad – jedná se jakýkoli údaj, který, v případě ztráty či zneužití, může poškodit osoby či majetek, pověst, zdraví, či vede k diskriminaci.⁴⁹

Osobní údaje jsou v čínské legislativě tříděny podle úrovně rizika a důležitosti. Zákon o bezpečnosti údajů stanoví "klasifikovaný a odstupňovaný" systém ochrany údajů, který kategorizuje údaje do skupin podle typu a přiřazuje různým úrovním důležitosti. Konkrétně zákon o ochraně osobních údajů (PIPL) rozlišuje mezi osobními a citlivými osobními údaji. Osobní údaje se týkají jakéhokoli druhu informací týkajících se identifikované nebo identifikovatelné fyzické osoby zaznamenané elektronicky nebo jinak, s výjimkou anonymizovaných informací. Citlivými osobními údaji se rozumí osobní údaje, které by v případě úniku nebo nezákonného použití snadno vedly k narušení lidské důstojnosti nebo újmě, včetně biometrického rozpoznávání, náboženského vyznání, lékařských a zdravotních údajů, finančních účtů, sledování osobní polohy a dalších podobných informací. Dále do kategorie citlivých osobních údajů stát zahrnuje veškeré osobní údaje nezletilých osob (mladších 14 let).⁵⁰

Stejně jako evropská legislativa se i v Číně PIPL soustředí na několik konkrétních oblastí. Podle tohoto zákona budou muset uživatelé poskytnout informovaný souhlas se shromažďováním, zpracováním, přenosem a ukládáním informací, což pro Čínu znamená obrovskou změnu. Dále zákon stanovuje, že zpracovatelé osobních údajů při vyhledávání informací a obchodního marketingu cíleného na jednotlivce musí dát takovému jedinci možnost nabídku odmítnout a nesmí cílit na osobní charakteristiky uživatelů. Podle mnohých odborníků na danou problematiku se však jedná pouze o symbolický krok, neboť PIPL ani občanský zákoník stále čínské občany nechrání před stále přísnějším sledováním ze strany vlády, která má pod kontrolou celou digitální sféru v zemi.⁵¹

⁴⁹ Čína – ochrana osobních dat na internetu, sociální sítě a role stát. Právní prostor. [online] 2018[cit. 1. 2. 2023]. Dostupné z: <https://www.pravni prostor.cz/clanky/ostatni-pravo/cina-ochrana-osobnich-dat-na-internetu-socialni-site-a-role-statu>

⁵⁰ A comparison of data protection laws. Asia Business Law Journal. [online] 2022 [cit. 1. 2. 2023]. Dostupné z: <https://law.asia/comparison-data-protection-laws/>

⁵¹ Reuters: Čína chystá právní předpis na ochranu osobních údajů. ÚOOÚ. [online] 2020 [cit. 1. 2. 2023]. Dostupné z: <https://www.uouu.cz/reuters-cina-chysta-pravni-predpis-na-ochranu-osobnich-udaju/ds-6211/archiv=0&p1=3938>

Výše zmíněná informace koresponduje s faktem, že PIPL taxativně vymezuje okolnosti, za kterých může poskytovatel informací pro osobní informace zpracovávat osobní údaje, včetně:

- zákonný souhlas subjektu údajů;
- nezbytnost v souvislosti s uzavřením nebo plněním smlouvy nebo řízení lidských zdrojů v rámci politiky zaměstnanosti nebo kolektivní smlouvy;
- nezbytnost pro plnění zákonných povinností;
- nezbytnost v reakci na ohrožení veřejného zdraví nebo ochrana života, zdraví nebo bezpečnosti majetku při mimořádné události;
- zpravodajství nebo veřejný zájem; nebo
- pokud již byly osobní údaje zveřejněny jednotlivcem nebo jinak legálně, mohou být tyto informace zpracovány v přiměřeném rozsahu.

Zákon stanovuje také sankce a tresty za jeho porušení. Počáteční tresty zahrnují nápravné příkazy, varování, konfiskaci nelegálních zisků a pozastavení služeb. Pokud nedojde k nápravě stanovuje stát pokuty až do výše 1 milionu RMB (150 000 USD) za porušení a mezi 10 000 RMB a 100 000 RMB osobám, které způsobily nebo jsou jinak odpovědné za porušení. Za závažná porušení zákon vymezuje pokuty až do výše 50 milionů RMB nebo 5 % příjmů předchozího roku a pozastavení podnikání nebo odebrání živnostenských licencí. Odpovědným osobám může být uložena pokuta od 100 000 do 1 milionu RMB a zákaz zastávání pozic, jako jsou ředitelské funkce. Podnikatelský subjekt nakládající s osobními informacemi musí prokázat, že neporušil práva na osobní informace, pokud subjektu údajů vznikne škoda. Pokud tak nemůže učinit, může mu vzniknout deliktní odpovědnost a může nést odpovědnost za škody na základě obdržených ztrát nebo zisků, případně za škody stanovené soudem.

Pokud podnikatelský subjekt navíc porušuje práva velkého počtu osob, mohou státní zástupci, spotřebitelské organizace stanovené zákonem nebo určité organizace určené Výborem pro kontrolu osobních informací podat proti subjektu žalobu.

Na rozdíl od evropského prostoru neexistuje v Číně jediný orgán, který by spravoval oblast ochrany osobních údajů. Hlavním orgánem pověřeným implementací a prosazováním správy dat je Čínská správa kyberprostoru (CAC), avšak dohledem

a správou jsou pověřeny další regulační orgány. Podle PIPL jsou dále jmenováni pověřenci pro ochranu osobních údajů, kterým jsou předepisovány následující úlohy a povinnosti:

- Dohled nad činnostmi zpracování údajů podnikatelského subjektu nakládajícího s osobními informacemi, ochrannými opatřeními atd.
- Podávání zpráv přímo zmocnitele podnikatelského subjektu
- Osobní odpovědnost zahrnuje pokuty v rozmezí od 10 000 do 1 milionu RMB v závislosti na závažnosti porušení. Pověřenec také riskuje, že mu bude zakázán přístup na vedoucí pozice, negativní záznamy ve státních složkách sociálního kreditu, zveřejnění a v nejhorším případě správní zadržení nebo trestní stíhání.

Z výše uvedeného je zřejmé, že Čína přijetím zákona o kybernetické bezpečnosti z roku 2017 a zvláště pak přijetím zákona o ochraně osobních údajů z roku 2021 udělala významný krok směrem k evropským standardům, avšak otázkou zůstává, zda tato změna nezůstala pouze v legislativní rovině a Čína dokázala ochranu osobních údajů převést také do praxe.

6.2 Ochrana osobních údajů v USA

Ani ve Spojených státech neexistuje jednotná legislativa na ochranu osobních údajů, spíše je zde možné hovořit o změti stovek zákonů přijatých na federální i státní úrovni. Na federální úrovni existuje Federal Trade Commission Act (FTC), který chrání spotřebitele před nekalými a klamavými praktikami a chrání jeho osobní údaje a soukromí. Další federální zákony se pak zabývají specifickými sektory jako jsou finanční služby nebo zdravotnictví. Zákony přijaté na státní úrovni pak celou situaci ještě více znepřehledňují, neboť ochrana poskytovaná státními zákony se v jednotlivých státech často značně liší.

Některé státy se této problematice věnují velmi podrobně a nastavená pravidla jsou tak velmi přísná. Příkladem je stát Massachusetts, který v rámci legislativních norem z oblasti ochrany osobních údajů požaduje, aby jakýkoli subjekt, který přijímá, uchovává, udržuje, zpracovává nebo má jiný přístup k osobní informacím rezidenta státu Massachusetts v souvislosti s poskytováním zboží nebo služeb nebo v souvislosti se zaměstnáváním implementoval a udržoval komplexní písemný plán bezpečnosti informací zahrnující 10 základních standardů a vytvořil

a udržovat formální program bezpečnosti informací, který splňuje osm základních požadavků od šifrování po školení v oblasti bezpečnosti informací.

Podobně nepřehledná je situace také v případě orgánu zodpovědného za ochranu osobních údajů. Spojené státy nemají žádný plenární regulátor ochrany údajů. Pravomoci FTC jsou velmi široké a často udávají tón v otázkách federálního soukromí a bezpečnosti údajů. Avšak ochranu údajů reguluje také řada dalších institucí prostřednictvím odvětvových zákonů, včetně Úřadu pro měnovou kontrolu, Ministerstva zdravotnictví a sociálních služeb, Federální komise pro komunikaci, Komise pro cenné papíry a burzy, Úřadu pro finanční ochranu spotřebitelů a Ministerstva obchodu. Kromě toho některé státy vytvořili samostatné orgány se státní působností. Typická je v tomto ohledu Kalifornie, která na základě zákona o právech na ochranu soukromí vytvořila první specializovaný regulátor ochrany soukromí v USA ve formě Kalifornské agentury pro ochranu osobních údajů.⁵²

Spojené státy začaly s ochranou osobních údajů dříve než Česká republika, avšak vydaly se zcela jinou cestou. Tuto důležitou otázku soukromí svých obyvatel se rozhodly promítnout do většího množství zákonných norem a dohled a případné sankcionování porušení těchto norem přenechat různým státním i federálním institucím. Otázka je, jak tento model reálně funguje a nakolik je přehledný pro běžného občana. Existence nově vznikajících státních orgánů naznačuje, že takto vystavená síť nepřehledných pravidel i odpovědných orgánů fungujících na federální úrovni nemusí být správnou cestou.

6.3 Ochrana osobních údajů ve Švédsku

Pro úplnost je dobré orgán ochrany osobních údajů působící v rámci Evropské unie, neboť díky tomu je možné lépe demonstrovat skutečnost, že ačkoli je evropská legislativa pro všechny členské unie shodná, promítá se do této oblasti i státní legislativa a historické zvyklosti.

Ve Švédsku je ochranou osobních údajů pověřen Švédský úřad pro ochranu soukromí (IMY). Mezi své hlavní úkoly úřad zařazuje:

- Přezkoumávání a prosazování uplatňování pravidel ochrany údajů.

⁵² Data protection Law and Regulation USA 2022-2023. [online] 2022 [cit. 1. 2. 2023]. Dostupné z: <https://iclg.com/practice-areas/data-protection-laws-and-regulations/usa>

- Poskytování pokynů a podpory orgánům veřejné a státní správy, podnikům a organizacím, jakož i široké veřejnosti.
- Příspěvek k jednotnému uplatňování pravidel pro ochranu údajů v celé EU.
- Vydávání povolení a vykonávání dohledu nad kamerovým dohledem. vymáháním pohledávek a úvěrovými informacemi.
- Sledování vývoje v oblasti ochrany soukromí a podávání zpráv o něm.⁵³

Z výše uvedeného je zřejmé, že základ činnosti IMY je shodný s českých ÚOOÚ, což je dáno pravděpodobně evropskou legislativou, kterou Švédsko stejně jako Česká republika implementovalo do problematiky ochrany osobních údajů. Na druhou stranu je zřejmé, že oblast působnosti ÚOOÚ je širší a Švédsko se z tohoto pohledu blíží spíše USA nebo Číně, které problematiku ochrany osobních údajů svěřili do ruky několika nezávislým institucím. Konkrétním příkladem tohoto tvrzení je oblast nevyžádaných obchodních sdělení, která patří do jedné z předních činností ÚOOÚ, avšak v případě Švédska je z pravomocí IMY vyňata a věnují se jí Švédska spotřebitelská agentura.

Švédská IMY funguje mnohem více jako poradní orgán a velký důraz klade především na spolupráci, osvětu a informovanost. Svou činnost v oblasti kontroly vymezuje termíny jako dozor, sledování a kontrola. V dikci úřadu tak není sankcionování porušení stanovených pravidel. Velkou část své činnosti věnuje úřad udržování spolupráce s Evropskou unií. Cílem této spolupráce je zajištění situace, kdy si budou všechny členské státy vykládat a uplatňovat evropská nařízení v oblasti ochrany osobních údajů stejným způsobem.⁵⁴

Zatímco ve výroční zprávě ÚOOÚ je možné najít vyjádření o využívání vysokých pokut jako jediné k odstranění porušování zákona v oblasti ochrany osobních údajů, švédské IMY preferuje cestu terénního monitorování a prevence spojenou s poskytováním poradenství a šířením znalostí, a to těm, kteří zpracovávají osobní údaje ve společnosti i těm, jejichž údaje jsou zpracovávány na jedné straně a orgánům veřejné a státní správy na straně druhé. Na centrální úrovni IMY

⁵³ IMY. [online] [cit. 3. 2. 2023]. Dostupné z: <https://www.imy.se/om-oss/>

⁵⁴ IMY. [online] [cit. 3. 2. 2023]. Dostupné z: <https://www.imy.se/om-oss/vart-uppdrag/>

spolupracuje stejně jako ÚOOÚ s parlamentem i vládou, a to jak v oblasti legislativy, tak administrativních opatření. Typicky se jedná o spolupráci v oblasti:

- Tvorby nových zákonů a předpisů, kdy úřad sleduje, zda je chráněna osobní integrita, a upozorňuje na případné nedostatky a potřebu změn v právních předpisech.
- Poskytování komentářů k již existující legislativě.
- Posuzování ústavních návrhů, návrhů legislativních rad a návrhů zákonů a zasedání odborníků ve vyšetřovacích komisích a výborech.
- Vypracovávání vlastních stanov s obecnými předpisy a vydávání obecných doporučení s doporučeními k různým otázkám.
- Sledování vývoje v oblasti ochrany soukromí a pravidelného informování vlády o nejaktuálnějším a nejvýznamnějším vývoji týkajícím se osobního soukromí.⁵⁵

⁵⁵ IMY. [online] [cit. 3. 2. 2023]. Dostupné z: <https://www.imy.se/om-oss/vart-uppdrag/>

7. Činnost Úřadu pro ochranu osobních údajů v budoucnu

Poslední kapitola této práce poskytne jakési zamyšlení a názory předních představitel ÚOOÚ na budoucnost této instituce. Před méně než 3 lety Úřad „oslavil“ 20 let své existence. V rámci tohoto výročí byla oslovena tehdejší předsedkyně úřadu Ivana Janů s otázkou, kam by se měl Úřad ubírat v následujících letech. Podle tohoto vyjádření je stěžejní zachování schopnosti i nadále působit jako *„nezávislý odborně kvalifikovaný a kompetentně konající orgán pro dozor nad ochranou osobních údajů a správní úřad ve svěřené působnosti v rámci svobodného přístupu k informacím.“* Avšak dle Janů nejde jen o to udržet stávající stav, ale také činnost úřadu rozšiřovat a zkvalitňovat. Konkrétně by Úřadu mohla pomoci určitá síť spolupracujících odborníků z různých specializací ad hoc vstupujících do rozhodovací činnosti ve specializacích pro Úřad důležitých. V době zveřejnění tohoto vyjádření předsedkyně Úřadu uvedla, že doposud neměla žádné odborné poradce, kromě ze zákona obligatorní rozkladové komise.⁵⁶ Dnes, o tři roky později, je minimálně otevřena cesta k takovémuuto fungování úřadu. Typicky ÚOOÚ spolupracuje například se specialisty pro forenzní analýzu nebo kybernetickou bezpečnost.⁵⁷ O stále se rozvíjející komunitě odborníků hovořil také tehdejší místopředseda úřadu Josef Prokeš. U těchto odborníků hovoříme o tzv. pověřencích pro ochranu osobních údajů, kteří působí přímo u správců a zpracovatelů dat. Práce těchto pověřenců fakticky nahradila dříve často očekávanou a správci požadovanou asistenci ÚOOÚ při řešení mnoha dílčích problémů ochrany údajů nebo při přípravě právních předpisů.⁵⁸

Zajímavý je také evropský, ale i světový vývoj v oblasti ochrany osobních údajů. Významným tématem se v tomto smyslu ukázala výše zmíněná pandemie COVID-19, s níž přišla ohromná depersonalizace kontaktů a tím zanechávání ještě více nesmazatelných digitálních stop při práci na dálku, bezhotovostním

⁵⁶ Úřad pro ochranu osobních údajů slaví 20 let. Úřad pro ochranu osobních údajů [online] [cit. 2. 3. 2023]. Dostupné z: <https://www.uoou.cz/urad-pro-ochranu-osobnich-udaju-slavi-20-let/d-42626>

⁵⁷ Konference GDPR 2022. Úřad pro ochranu osobních údajů. [online] [cit. 3. 2. 2023]. Dostupné z: <https://www.uoou.cz/konference-gdpr-2022/d-56649>

⁵⁸ Úřad pro ochranu osobních údajů slaví 20 let. Úřad pro ochranu osobních údajů [online] [cit. 2. 3. 2023]. Dostupné z: <https://www.uoou.cz/urad-pro-ochranu-osobnich-udaju-slavi-20-let/d-42626>

placení a elektronickém objednávání téměř všeho. Evropské, nebo i světové úřady, jejichž cílem je ochrana osobních údajů dnes především bojují proti některým nezamýšleným následkům digitalizačních projektů.⁵⁹

Je zcela zřejmé, že zpracování osobních údajů se v moderním digitalizovaném světě zcela vyhnout nelze, avšak toto prostředí je nutné regulovat, a do budoucna se jedná o cestu, kterou se musí úřady všech vyspělých zemí vydat.

⁵⁹ Úřad pro ochranu osobních údajů slaví 20 let. Úřad pro ochranu osobních údajů [online] [cit. 2. 3. 2023]. Dostupné z: <https://www.uouu.cz/urad-pro-ochranu-osobnich-udaju-slavi-20-let/d-42626>

8. Závěr

Cílem této práce je analýza postavení, povinností a pravomocí Úřadu pro ochranu osobních údajů. Kromě samotného vymezení ÚOOÚ je Úřad zasazen do ochrany osobních údajů obecně, do historického vývoje i mezinárodní komparace. Celá tato práce byla pak měla nabídnout ucelený obraz ÚOOÚ a jeho fungování. Práci je tedy možné chápat jako případovou studii, kdy došlo k analýze jednoho konkrétního příkladu instituce do hloubky, to vše s důrazem na legislativní normy České republik i Evropské unie.

Z provedené práce vyplývá, že občané dnešní České republiky se dočkali otevření tématu ochrany osobních údajů až po změně režimu na začátku 90. let, avšak jednalo se pouze o začátek dlouhé cesty, která ani dnes není ukončena. Současnou právní úpravu lze považovat za dostatečnou a ústřední instituce vykonávající ochranu osobních údajů – ÚOOÚ za stabilní a řádně fungující, představující inspiraci a předávající zkušenosti dalším evropským i světovým zemím. Kompetence ÚOOÚ se postupně rozšiřovaly a oblast působnosti Úřadu vzrůstala, což vedlo k větší konkretizaci jeho činnosti i zvyšování vážnosti instituce. Dnes Úřad spolupracuje s řadou odborníků na různá témata a vyslovuje se tak k mnoha legislativním návrhům, provádí kontrolní i sankční činnost v oblasti ochrany osobních práv a promlouvá do různých oblastí fungování fyzických i právnických osob. S ohledem na tento fakt je zřejmé, že Úřad plní v systému veřejné správy nezastupitelnou roli, kterou si většina Čechů často uvědomuje až v okamžiku, kdy jsou jejich práva na ochranu osobních údajů porušena. Jedním ze závěrů této práce je dále fakt, že nutnost existence tohoto typu úřadu v jednotlivých zemích má vzrůstající tendenci. Zvláště „covidové“ roky ukázaly, že ochrana osobních údajů stojí v jistém smyslu proti postupující digitalizaci.

9. Použité zdroje

Tištěná literatura

- 1) HANDRLICA, Jakub. Požadavky nezávislosti správních orgánů v komunitárním právu. Praha, 2009. Disertační práce. Univerzita Karlova v Praze.
- 2) HENDRYCH, Dušan. Správní právo: Obecná část. Praha: C. H. Beck, 2012
- 3) MATES, Pavel. Ochrana osobních údajů. Praha: Karolinum. 2002. ISBN 80-246-0469-8.
- 4) MAŠTALKA, Jiří. Osobní údaje, právo a my. Praha: C. H. Beck, 2008. ISBN 978-807-4000-331.
- 5) NULÍČEK, Michal a kol. Zákon o zpracování osobních údajů. Praha: Wolters Kluwer, 2019. ISBN 978-807-5984-678.
- 6) PRŮCHA, Petr. Správní právo: obecná část. Brno: Masarykova univerzita, 2004
- 7) SLÁDEČEK, Vladimír. Obecné správní právo. 3., aktualizované a upravené vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013.
- 8) Výroční zpráva ÚOOÚ 2021

Legislativní normy

- 1) Plné znění mimořádného opatření lze nalézt ve sněmovním tisku 859/0.
- 2) Prvoinstanční rozhodnutí Úřadu pro ochranu osobních údajů čj. UOOÚ – 03916/19-42
- 3) Ústavní zákon č. 2/1993 Sb. Listina základních práv a svobod.
- 4) Zákon č. 121/1920 Sb., kterým se uvozuje Ústavní listina Československé republiky.
- 5) Zákon č. 40/1964 Sb. Občanský zákoník.
- 6) Zákon 110/2019 Sb. o zpracování osobních údajů.
- 7) Zákon České národní rady o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České socialistické republiky (Kompetenční zákon)
- 8) Zákon č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů.
- 9) Zákon č. 255/2012 Sb. o kontrole (kontrolní řád)

- 10) Zákon č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti
- 11) Zákon č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy

Elektronické zdroje

- 1) A comparison of data protection laws. Asia Business Law Journal. [online] 2022 [cit. 1. 2. 2023]. Dostupné z: <https://law.asia/comparison-data-protection-laws/>
- 2) Co jsou úřady pro ochranu osobních údajů? Evropská komise [online] [cit. 28. 9. 2022]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/info/law/law-topic/data-protection/reform/what-are-data-protection-authorities-dpas_cs
- 3) Čína – ochrana osobních dat na internetu, sociální sítě a role stát. Právní prostor. [online] 2018 [cit. 1. 2. 2023]. Dostupné z: <https://www.pravniprostor.cz/clanky/ostatni-pravo/cina-ochrana-osobnich-dat-na-internetu-socialni-site-a-role-statu>
- 4) Data protection Law and Regulation USA 2022-2023. [online] 2022 [cit. 1. 2. 2023]. Dostupné z: <https://iclg.com/practice-areas/data-protection-laws-and-regulations/usa>
- 5) Dozorová a rozhodovací činnost. Úřad pro ochranu osobních údajů. [online] [cit. 28. 2. 2023]. Dostupné z: <https://www.uoou.cz/dozorova-cinnost/ds-1277/p1=1277>
- 6) FIŠER, Miloslav. Za spam zaplatí šest milionů, ÚOOÚ uložil nejvyšší pokutu v historii. Novinky.cz [online] 2020 [cit. 23. 9. 2022]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/internet-a-pc-bezpecnost-za-spam-zaplati-sest-milionu-uoou-ulozil-nejvyssi-pokutu-v-historii-40337505>
- 7) IMY. [online] [cit. 3. 2. 2023]. Dostupné z: <https://www.imy.se/om-oss/>
- 8) Informace o kontrole. Úřad pro ochranu osobních údajů. [online] [cit. 28. 2. 2023]. Dostupné z: https://www.uoou.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=2%2000144&id_ktg=1279&n=zverejnovani-informaci-o-kontrolach
- 9) Konference GDPR 2022. Úřad pro ochranu osobních údajů. [online] [cit. 3. 2. 2023]. Dostupné z: <https://www.uoou.cz/konference-gdpr-2022/d-56649>

- 10) Nevyžádaná obchodní sdělení. Úřad pro ochranu osobních údajů. [online] [cit. 20. 9. 2022]. Dostupné z: <https://www.uoou.cz/nevyzadana-obchodni-sdeleni/d-6273>
- 11) Ochrana údajů v EU. Evropská komise. [online] [cit. 21. 11. 2022]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/info/law/law-topic/data-protection/data-protection-eu_cs
- 12) O nás. Úřad pro ochranu osobních údajů. [online] [cit. 20. 9. 2022]. Dostupné z: <https://www.uoou.cz/>
- 13) OTEVŘEL, Petr. Spamming a některé otázky šíření obchodních sdělení. PravoIT. [online] 2006 [cit. 20. 9. 2022]. Dostupné z: <https://www.pravoit.cz/novinka/spamming-a-nektere-otazky-sireni-obchodnich-sdeleni>
- 14) Použití údajů z katastru nemovitostí k nabídce obchodu a služeb. Úřad pro ochranu osobních údajů. [online] [cit. 28. 2. 2023]. Dostupné z: <https://www.uoou.cz/pouziti-udaju-z-katastru-nemovitosti-k-nabidce-obchodu-a-sluzeb/d-14872/p1=1277>
- 15) Reuters: Čína chystá právní předpis na ochranu osobních údajů. ÚOOÚ. [online] 2020 [cit. 1. 2. 2023]. Dostupné z: <https://www.uoou.cz/reuters-cina-chysta-pravni-predpis-na-ochranu-osobnich-udaju/ds-6211/archiv=0&p1=3938>
- 16) ÚOOÚ uložil nejvyšší pokutu za spam ve své historii. ÚOOÚ. [online] 2020 [cit. 23. 9. 2022]. Dostupné z: <https://www.uoou.cz/uoou-ulozil-nejvyssi-pokutu-za-nbsp-spam-ve-nbsp-sve-historii/d-45143>
- 17) Úřad pro ochranu osobních údajů slaví 20 let. Úřad pro ochranu osobních údajů [online] [cit. 2. 3. 2023]. Dostupné z: <https://www.uoou.cz/urad-pro-ochranu-osobnich-udaju-slavi-20-let/d-42626>
- 18) Zveřejnění fotografií pořízených kamerovým systémem. Úřad pro ochranu osobních údajů. [online] [cit. 28. 2. 2023]. Dostupné z: <https://www.uoou.cz/zverejneni-fotografii-porizenych-kamerovym-systemem/d-14880/p1=1277>